

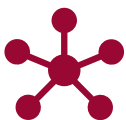
Raport z badania „Jak czytamy Pismo Święte”

Wyniki badania ilościowego zrealizowanego metodą CAWI na próbie n= 1104 respondentów.

IMAS International Sp. z o.o., badanie 3524, marzec/kwiecień 2018

Celem badania było uzyskanie odpowiedzi na temat czytania Pisma Świętego przez Polaków, w szczególności informacji o osobach, które korzystają z Biblii w formie online.

Badanie zostało wykonane przez IMAS we współpracy z inicjatywami promującymi czytanie Pisma Świętego - Pismo Święte PL i Lectio Divina – On Jest.

Badanie zostało przeprowadzone metodą wywiadów internetowych (CAWI) na próbie kwotowo-losowej, która odzwierciedla reprezentatywną strukturę Polaków w wieku 18-64 lat (wg cech płci, wieku, wykształcenia, wielkości miejscowości i regionu zamieszkania klasyfikacji NUTS 1).

Wielkość próby: N=1104

Termin realizacji: 9-16. marca 2018 roku.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie informacji zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: IMAS International

Wykonawca badania:

*IMAS International sp. z o.o. Instytut Badania Rynku i Opinii Społecznej
al. Armii Krajowej 61, 50-541 Wrocław
tel. 71 77 10 800, imas@imas.pl, www.imas.pl
Badanie nr 3524*

Partnerzy badania:

Pismo Święte PL to najbardziej rozpowszechniona w Polsce aplikacja do czytania Pisma Świętego online. Umożliwia ona czytanie Pisma Świętego w sposób ciągły lub wybranymi fragmentami. Aplikacja w prosty sposób pozwala na połączenie z bieżącymi czytaniem liturgii Kościoła Katolickiego. Zawiera ponadto listę popularnych modlitw.
www.pismo.swiete.pl

Lectio Divina – On Jest to inicjatywa promująca modlitewne czytanie i rozważanie Pisma Świętego metodą Lectio Divina. Inicjatywa chce przyczynić się do znajomości Pisma Świętego jako Słowa Bożego idąc za słowami Benedykta XVI: „Lectio divina, jeśli będzie się ją skutecznie propagować, przyniesie w Kościele nową duchową wiosnę”.
www.onjest.pl

LICZBA ANKIET: **1104**

PŁEĆ

WIEK

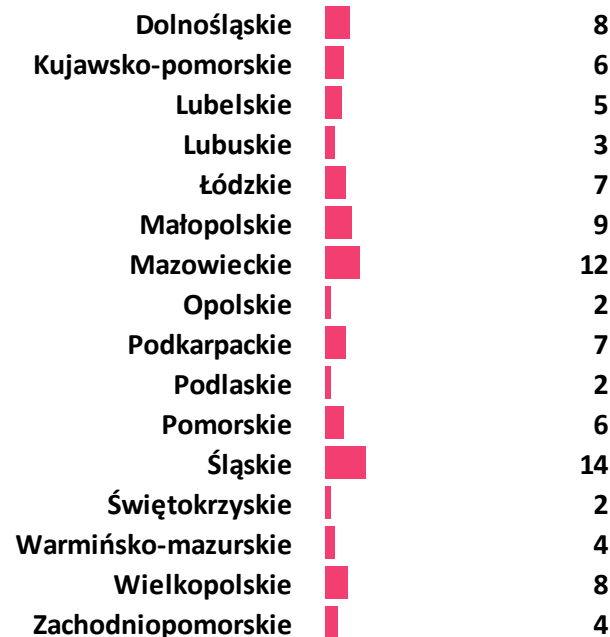
WYKSZTAŁCENIE

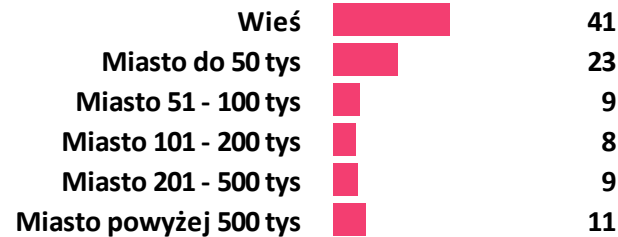
STAN CYWILNY

WOJEWÓDZTWO

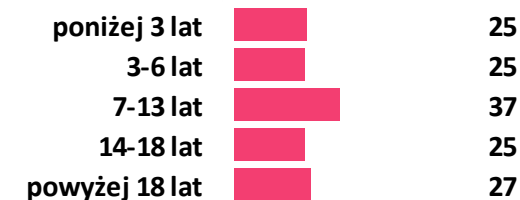
WLK. MIEJSCOWOŚCI

DZIECI W GOSP. DOM.

WIEK DZIECI

KORZYSTANIE ZE SMARTFONA

LICZBA ANKIET: 1104

CAŁK. DOCHÓD GOSP. DOM. NETTO

WYZNANIE

19,2% Polaków czyta Pismo Święte przynajmniej raz w roku. Dla osób deklarujących częste praktyki religijne (modli się przynajmniej raz w tygodniu), odsetek ten rośnie dwukrotnie, do 38,7%

Częściej sięgają po Pismo Święte osoby młodsze, w wieku **18-29 lat**, niż starsze (50-64 lata)

Codziennie Biblię czyta **3,8%** wszystkich Polaków i 3,4% wszystkich deklarujących się jako wyznania Rzymsko-katolickiego

Najczęściej czytane są Ewangelie. Następne w kolejności – Listy Apostolskie/Apokalipsa – mają wskaźnik czytania dwukrotnie niższy

16,1% osób modlących się poza praktykami w kościele deklaruje, że **w trakcie** swojej osobistej **modlitwy często korzysta** z Pisma Świętego

Partnerzy badania:

czytający intensywnie = min. kilka razy w miesiącu

82,6% czytających intensywnie (min kilka razy w miesiącu), robi to **Z** użyciem **drukowanej księgi** Pisma Świętego posiadanej w domu.

Można szacować, że przynajmniej **50%** intensywnych użytkowników korzysta z Pisma Świętego w wersji **online**, poprzez różne dostępne aplikacje na telefon i/lub poprzez strony internetowe

50% intensywnie czytających robi to **według** założonego **planu** - własnego lub zgodnego z czytaniem liturgicznymi Kościoła katolickiego

Intensywnie czytający Polacy patrzą na Biblię w kategorii wiary, opowiadając się w prawie **89%** za stwierdzeniem, że **Biblia to żywe Słowo Boże** przez które Bóg mówi do człowieka.

Partnerzy badania:

czytający intensywnie = min. kilka razy w miesiącu

88,7% spośród intensywnie czytających Biblię deklaruje **korzystanie z komentarzy** bądź rozważań ułatwiających zrozumienie tekstów Biblii

Spośród aplikacji do czytania i rozważania Pisma Świętego najbardziej znaną i najczęściej używaną jest **Pismo Święte PL** (w wersji pełnej i uproszczonej). Znajomość tej aplikacji deklaruje 44,3% spośród intensywnie czytających Biblię, natomiast **używanie** (aktualnie lub w przeszłości) – **40%**

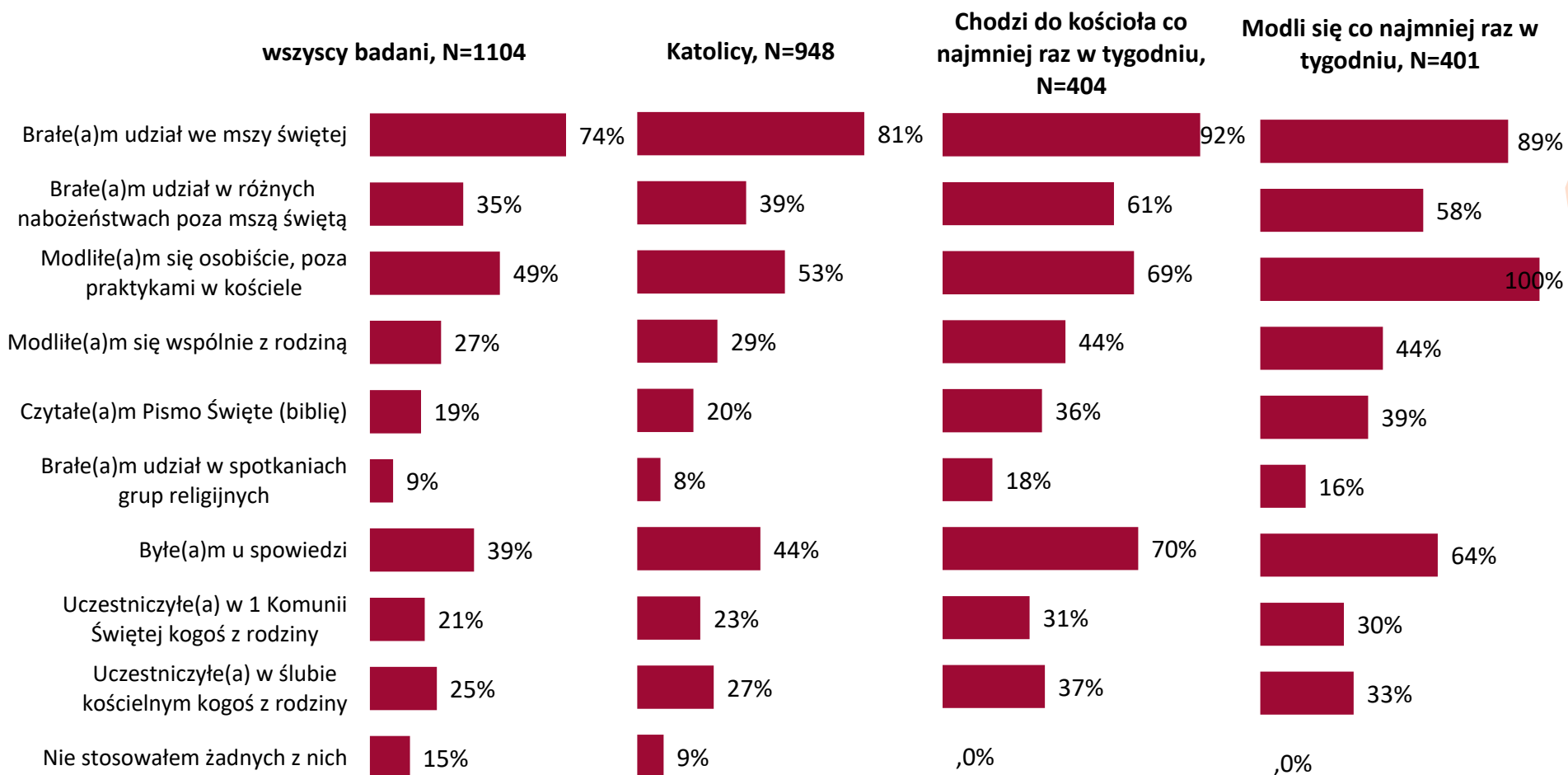

60% katolików, którzy często czytają Pismo Święte, **sprawdzało**, czy **źródło** z którego pochodzi aplikacja jest katolickie

Partnerzy badania:

1. Proszę powiedzieć, które z poniższych praktyk stosował(a) Pan(i) przynajmniej raz w ciągu ostatniego roku?

W pytaniu, którego głównym celem było wyodrębnienie grupy osób czytających Pismo Święte, respondenci zostali zapytani o różne praktyki religijne, które stosowali przynajmniej raz w roku. Najczęstszą praktyką jest udział we mszy świętej i modlitwa osobista, które praktykuje odpowiednio 73,9% i 49% Polaków.

Do czytania Pisma Świętego przynajmniej raz w roku przyznaje się 19,2% badanych. Czytanie Biblii jest mocno powiązane z intensywnością praktyk religijnych. W grupach osób chodzących do kościoła i praktykujących modlitwę osobistą przynajmniej raz w tygodniu, do czytania Pisma Świętego (przynajmniej raz w roku) przyznaje się odpowiednio 35,6% oraz 38,7% respondentów.

Partnerzy badania:

Nie ma istotnych różnic między kobietami a mężczyznami. 19,1% kobiet i 19,3% mężczyzn czytało Biblię w ciągu ostatniego roku

Osoby starsze rzadziej sięgają po Pismo Święte niż osoby młodsze – to 16% osób w wieku 50-64 lat i 20,3% osób w wieku 18-29 lat

Korzystanie z Pisma świętego rośnie wraz z wykształceniem – to 23,9% osób z wykształceniem wyższym, 19% z wykształceniem średnim i 17,1% osób z wykształceniem podstawowym/zawodowym

Największe zróżnicowanie regionalne związane z czytaniem Biblii istnieje pomiędzy Polską Północną (16,2%) a Wschodnią (23,5%)

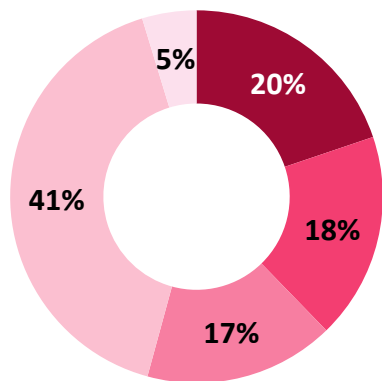
Wielkość miejscowości także różnicuje czytelników Biblii. Dla wsi i miast do 200 tys. mieszkańców czytelnictwo Pisma Świętego wynosi 20,2%, dla miast powyżej 200 tys. mieszkańców jest to 15%

Partnerzy badania:

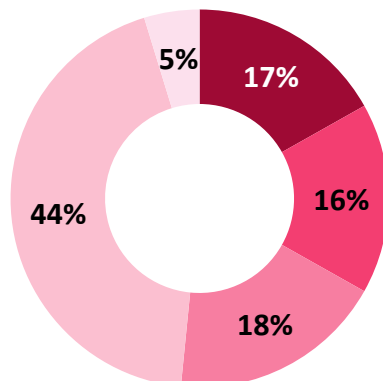

1b. Proszę powiedzieć, jak często czyta Pan(i) Pismo Święte/Biblię? Mam na myśli czytanie prywatnie, poza kościołem. *Podstawa: czytający Pismo Święte przynajmniej raz w roku*

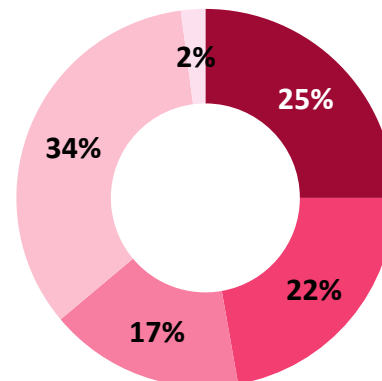
Wszyscy, N=212

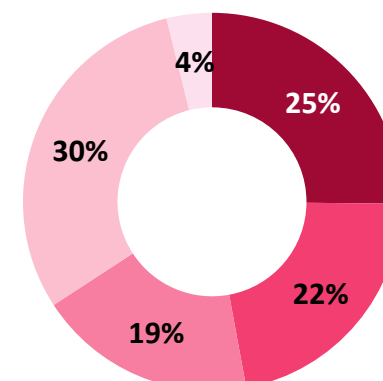
Wyznania rzymskokatolickiego, N=190

Chodzący do kościoła co najmniej raz w tygodniu, N=144

Modlący się co najmniej raz w tygodniu, N=155

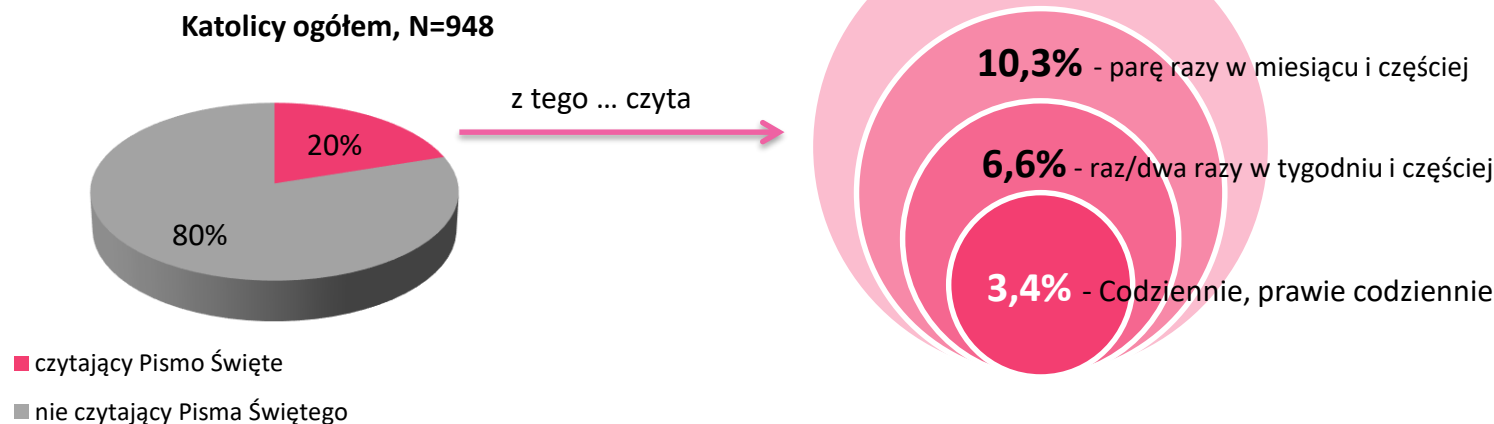
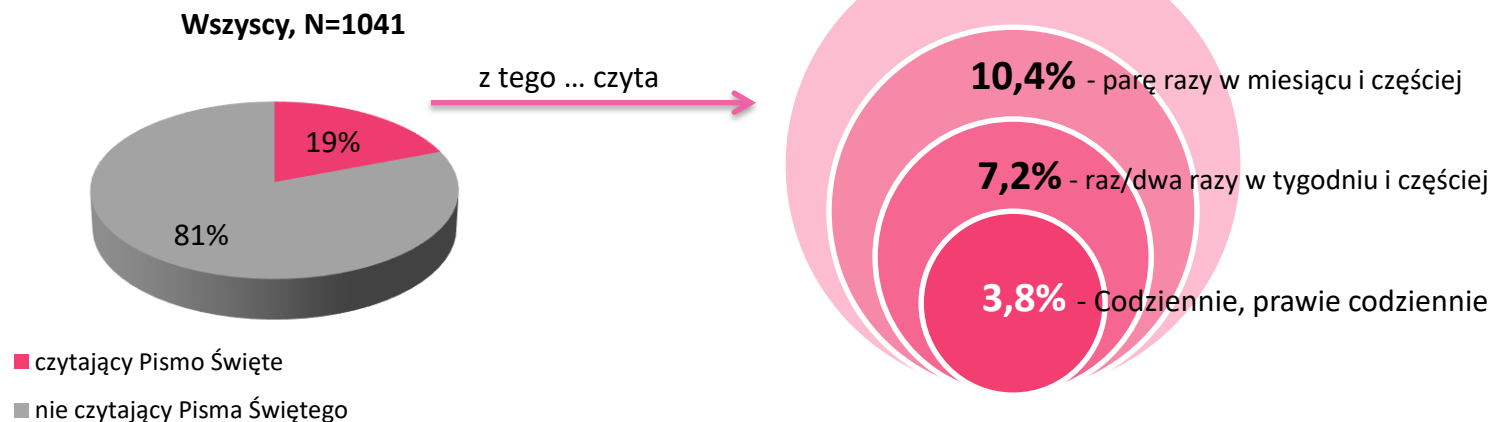
- codziennie/prawie codziennie
- raz, dwa razy w tygodniu
- parę razy w miesiącu
- kilka razy w roku
- rzadziej

Wszyscy czytający Pismo święte przynajmniej raz w roku zostali zapytani o częstotliwość czytania prywatnego. 1/5 takich osób czyta Biblię codziennie lub prawie codziennie. Co ciekawe, osoby deklarujące się jako katolicy czytają nieznacznie mniej intensywnie niż wszyscy badani w tej grupie. Widać także, jak częstsze praktyki religijne – chodzenie do kościoła i modlitwa przekładają się na wzrost częstotliwości czytania.

Partnerzy badania:

1b. Proszę powiedzieć, jak często czyta Pan(i) Pismo Święte/Biblię? Mam na myśli czytanie prywatnie, poza kościołem.

Na grafice zestawiliśmy częstotliwość czytania Pisma Świętego według 4 grup respondentów: wszyscy Polacy, wszyscy deklarujący się jako katolicy, wszyscy, którzy chodzą do kościoła minimum raz tygodniu, wszyscy, którzy modlą się przynajmniej raz w tygodniu.

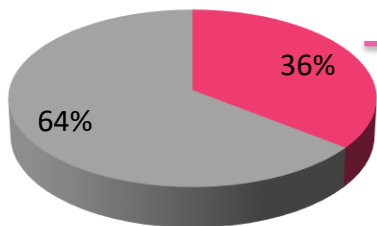
Z badań, które Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego (ISKK) przeprowadził dla tygodnika „Niedziela” w 2008 roku (nr 51/2008) wynikało, że Biblię posiada w domu ok. 98% Polaków. Wydaje się jednak, że dla większości jest to jedynie przedmiot na półce, gdy weźmiemy pod uwagę, że do czytania przynajmniej raz w roku przyznaje się w niniejszym badaniu jedynie 19,2% Polaków a czytania codziennego tylko 3,8% Polaków.

Partnerzy badania:

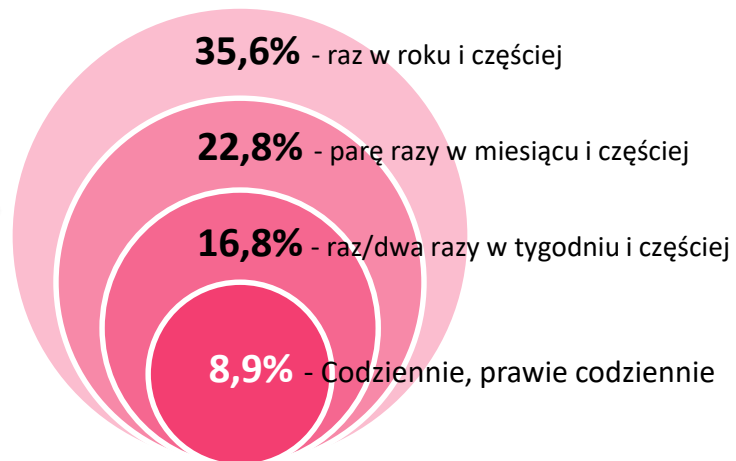

1b. Proszę powiedzieć, jak często czyta Pan(i) Pismo Święte/Biblię? Mam na myśli czytanie prywatnie, poza kościołem.

Chodzący do kościoła co najmniej raz w tygodniu ogółem, N=404

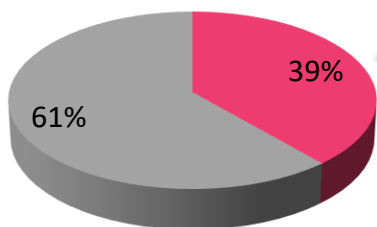

z tego ... czyta

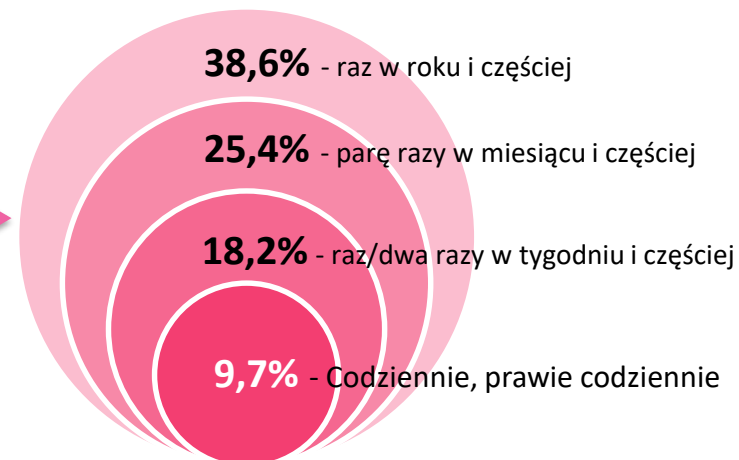

- czytający Pismo Święte
- nie czytający Pisma Świętego

Modlący się osobiście przynajmniej raz w tygodniu ogółem, N=401

z tego ... czyta

- czytający Pismo Święte
- nie czytający Pisma Świętego

Partnerzy badania:

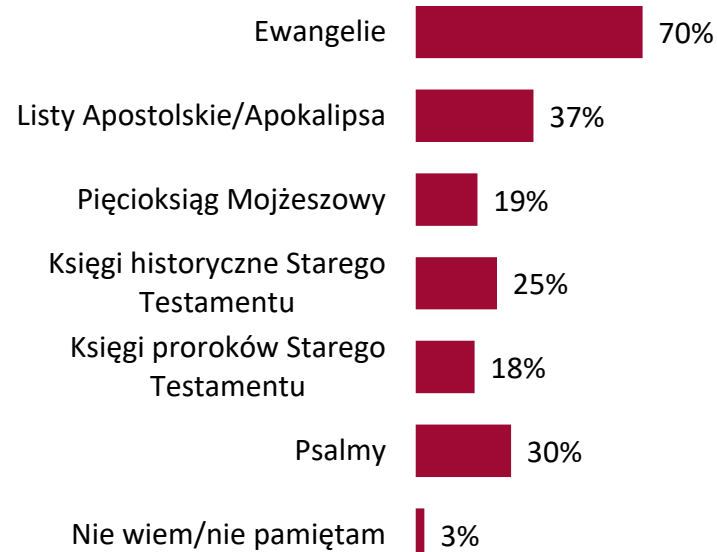

Pomiędzy całą badaną populacją a osobami deklarującymi się jako katolicy nie ma większych różnic, natomiast czytanie Biblii znacząco rośnie w prezentowanych grupach osób intensywniej praktykujących.

Szczególnym wyzwaniem dla badanych wydaje się być systematyczne, codzienne czytanie Biblii. Czytających codziennie/prawie codziennie jest już prawie dwukrotnie mniej niż tych, którzy czytają przynajmniej raz/dwa razy w tygodniu, we wszystkich 4 prezentowanych grupach.

1c. A czy może mi Pan(i) powiedzieć co, to znaczy jaki fragment z Pisma Świętego, czytał(a) Pan(i) ostatnio?

Podstawa: czytający Pismo Święte przynajmniej kilka razy w miesiącu, N=115

Respondenci zostali poproszeni o przypomnienie sobie fragmentu(ów) Biblii, które ostatnio czytali. Najczęściej czytane części Biblii to Nowy Testament, przy czym Ewangelie czytane są niemalże dwukrotnie częściej niż pozostałe księgi Nowego Testamentu.

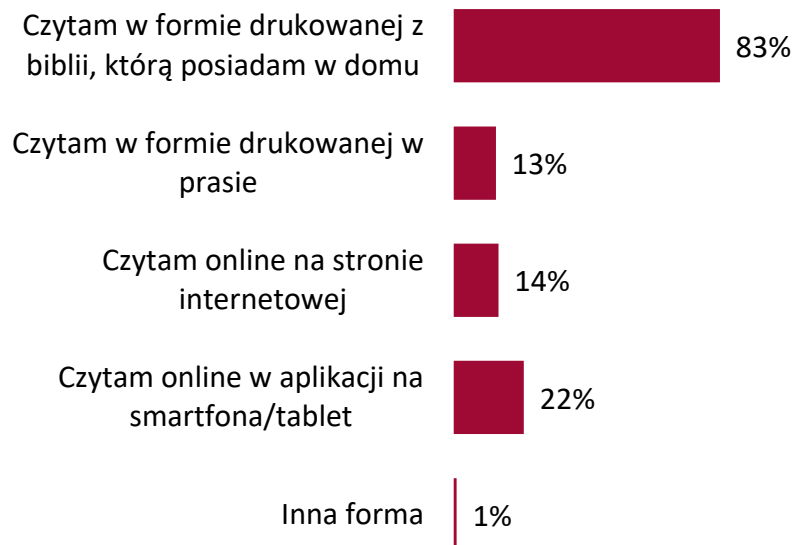
Ze Starego Testamentu największą popularnością cieszą się Psalmy, które ostatnio czytało niemalże 30% osób sięgających po Pismo Święte minimum kilkakrotnie w miesiącu.

Partnerzy badania:

2. Proszę powiedzieć jak, w jakiej formie czyta Pan(i) Pismo Święte/Biblię?

Podstawa: czytający Pismo Święte przynajmniej kilka razy w miesiącu, N=115

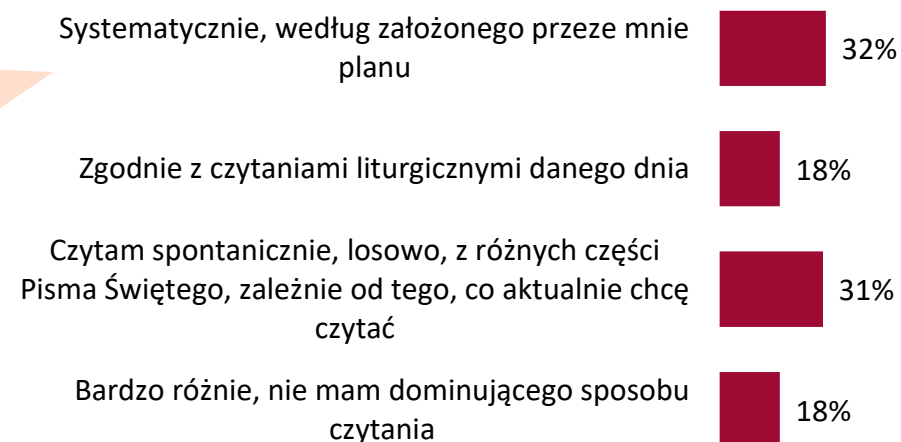
Do czytania Biblii najczęściej korzystamy z posiadanego w domu wydania książkowego Biblii, jednak dość chętnie sięgamy po Pismo Święte w wersji online w formie aplikacji na smartfona/tablet. W taki sposób korzysta z Pisma Świętego nieco ponad 1/5 czytających Biblię przynajmniej kilka razy w miesiącu. Można jednak założyć, że korzystanie z Pisma Świętego w formie aplikacji jest znacząco wyższe. Gdy respondentom w dalszej części badania pokazano ikony aplikacji do czytania i rozważania Pisma Świętego, odsetki odpowiedzi potwierdzających korzystanie z Biblii w formie online znacząco wzrosły. W dużym przybliżeniu możemy zatem szacować, że korzystanie z Biblii w takiej formie przekracza już 50% w tej grupie badanych.

Po słowa Pisma Świętego sięgamy także przez media drukowane (13%) oraz przez strony internetowe (13,9%).

Czytający Biblię zostali także zapytani o sposób w jaki ją czytają. 32,2% respondentów czyta według założonego przez siebie planu czytania, 18,3% czyta według planu jakim są czytania liturgiczne (katolickie) przyporządkowane do danego dnia, natomiast 31,3% czyta spontanicznie z różnych części Pisma Świętego.

4. A w jaki sposób najczęściej czyta Pan(i) Pismo Święte/Biblię?

Podstawa: czytający Pismo Święte przynajmniej kilka razy w miesiącu, N=115

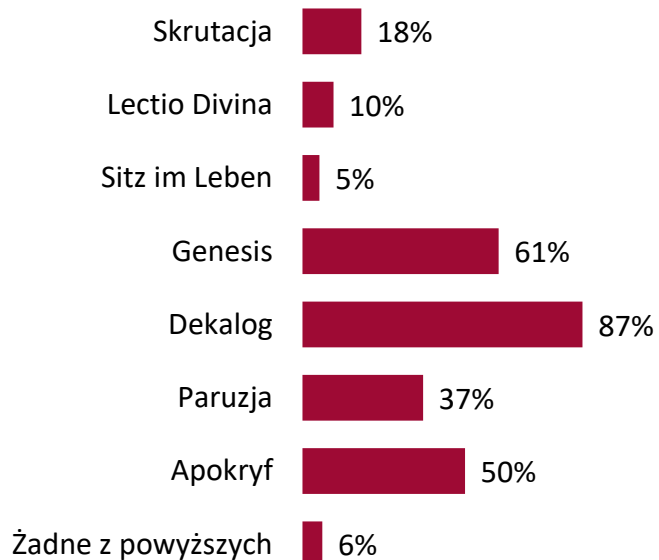

Partnerzy badania:

5. Poniżej są wymienione pewne pojęcia związane z Pismem Świętym/Biblią i czytaniem Pisma Świętego. O których z nich kiedykolwiek słyszał(a) Pan(i)?

Podstawa: czytający Pismo Święte przynajmniej kilka razy w miesiącu, N=115

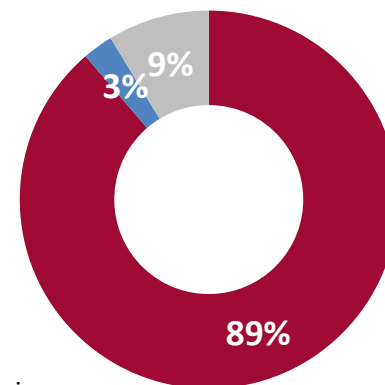

Poza pojęciami Genesis i Dekalog, które funkcjonują również w dużym stopniu w sposób nie związany z Pismem Świętym, respondenci dość słabo kojarzą pozostałe pojęcia związane bezpośrednio z czytaniem Biblii. Połowa czytających słyszała o pojęciu apokryf, natomiast tylko niecałe 10% respondentów kojarzy pojęcie Lectio Divina, stanowiące część ważnej tradycji pogłębionego czytania Pisma Świętego w Kościele katolickim.

6. Można spotkać się ze stwierdzeniem, że Pismo Święte/Biblia jest żywym Słowem przez które Bóg mówi do człowieka. Czy zgadza się Pan(i) z tym twierdzeniem, czy raczej nie zgadza się Pan(i)?

Podstawa: czytający Pismo Święte przynajmniej kilka razy w miesiącu, N=115

Mimo słabszej znajomości pewnych pojęć związanych z czytaniem Pisma Świętego, co może oznaczać słabszy poziom wiedzy związanej z Pismem Świętym, respondenci dość jednoznacznie patrzą na Biblię w kategorii wiary, opowiadając się w prawie 89% za stwierdzeniem, że Biblia to żywe Słowo Boże przez które Bóg mówi do człowieka.

■ zgadzam się
■ nie zgadzam się
■ nie wiem/ trudno powiedzieć

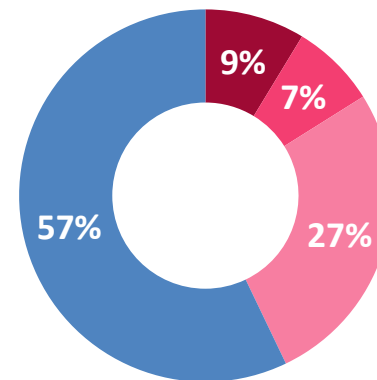
Partnerzy badania:

W sumie 42,9% osób modlących się poza praktykami w kościele w ogóle korzysta z Pisma Świętego w trakcie swojej modlitwy osobistej a 16,1% deklaruje to jako częstą praktykę. Jednak 57% w ogóle nie korzysta z Biblii w ramach swojej modlitwy.

1a1. A czy korzysta Pan(i) z Pisma Świętego/Biblii w trakcie swojej osobistej modlitwy?

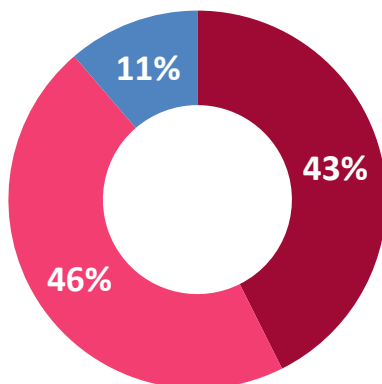
Podstawa: osoby modlące się osobiście, poza praktykami w kościele, N=541

- Tak, bardzo często
- Tak, raczej często
- Tak, ale raczej rzadko
- Nie, nie korzystam

3. Czy korzysta Pan(i) z komentarzy lub rozważań ułatwiających zrozumienie Pisma Świętego?

Podstawa: czytający Pismo Święte przynajmniej kilka razy w miesiącu, N=115

Dla czytających Pismo Święte częściej (min. kilka razy w miesiącu) dość istotną rolę spełniają komentarze bądź rozważania ułatwiające zrozumienie tekstów Biblii. W sumie 88,7% osób korzysta z nich, natomiast w ogóle nie korzysta z komentarzy czy rozważań jedynie 11,3% badanych.

Partnerzy badania:

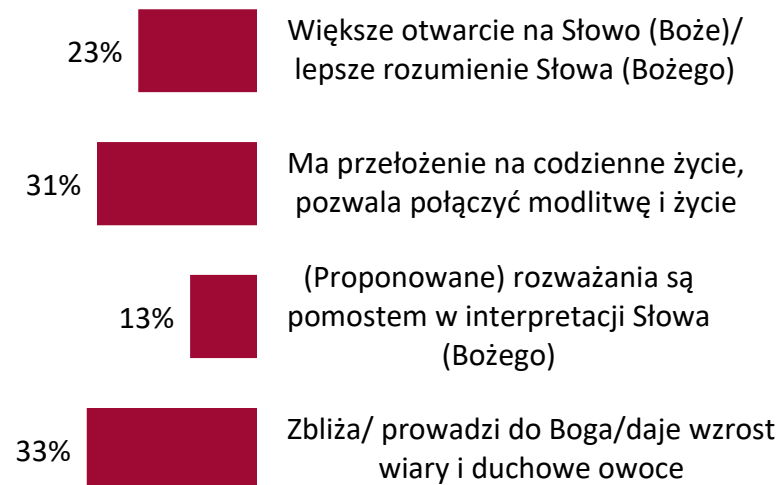
- tak, często
- tak, czasami
- nie, w ogóle nie korzystam

Czy widzi Pan(i) jakieś inne korzyści z tej konkretnej formy modlitwy (Lectio Divina)?

Podstawa: wszyscy respondenci badania U&A, N=156

W niniejszym badaniu nie pytaliśmy o korzyści, które postrzegają respondenci korzystający z Pisma Świętego. Prezentowane zestawienie, dające pewne wyobrażenie o korzyściach, które mogą być związane z korzystaniem z Pisma Świętego w modlitwie osobistej, pochodzi z badania Używania i Postaw (U&A) użytkowników aplikacji Lectio Divina – On Jest (badanie CAWI, grudzień 2016). Respondenci wypowiedzieli się w pytaniu otwartym, zestawienie prezentuje skategoryzowane odpowiedzi na zadane pytanie.

W ocenie respondentów kluczowe korzyści związane z korzystaniem z Pisma Świętego w modlitwie osobistej są dwójakiego rodzaju. Po pierwsze zbliżają/prowadzą do Boga przez wzrost wiary i pojawiające się subiektywnie rozumiane przez respondentów „duchowe owoce” (np. pokój, radość, większe wyciszenie). Drugą kluczową korzyścią łączenia czytania Pisma Świętego i modlitwy jest postrzegane przez respondentów przełożenie na codzienne życie, powiązanie modlitwy z Pismem Świętym z codziennymi doświadczeniami życiowymi (cytat: „modlitwa nie jest oderwania od życia. Moje życie staje się modlitwą”).

Partnerzy badania:

7a. Poniżej przedstawiono loga i nazwy niektórych aplikacji do czytania i/lub rozważania Pisma Świętego. Które z nich zna Pan(i), przynajmniej z nazwy? O których Pan(i) słyisał(a)?

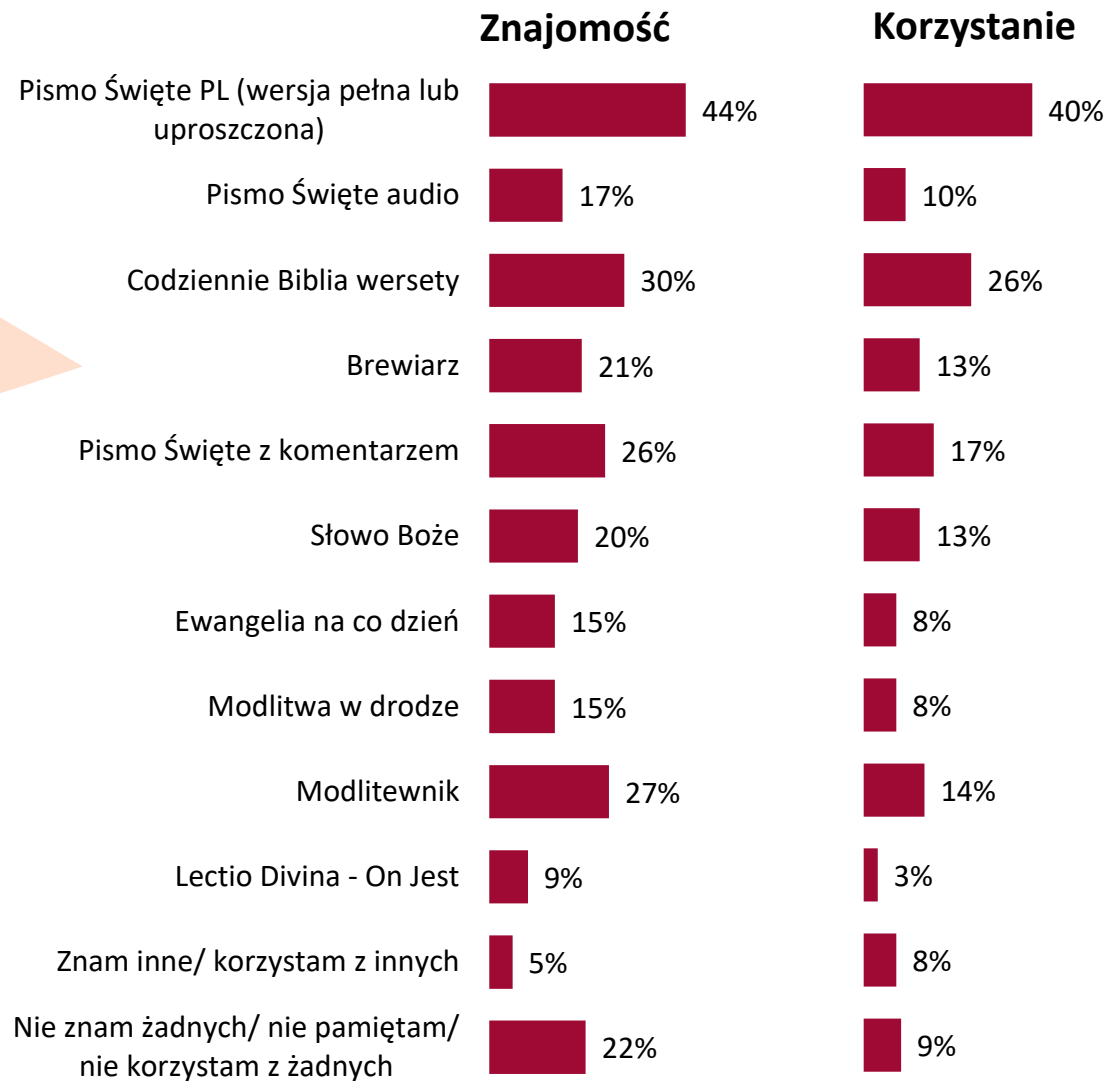
7b. A z których aplikacji kiedykolwiek Pan(i) korzystał lub aktualnie korzysta?

Podstawa: czytający Pismo Święte przynajmniej kilka razy w miesiącu, N=115

Dla wybranych aplikacji do czytania i rozważania Pisma Świętego zapytaliśmy o ich znajomość i korzystanie. Zdecydowanie najbardziej znaną aplikacją i taką z której Polacy najczęściej korzystają, jest Pismo Święte PL. Ta aplikacja ma także najwyższy wskaźnik korzystających w stosunku do wszystkich, którzy znają aplikację.

Pokazanie ikon aplikacji pozwoliło także dokładniej szacować całkowity odsetek użytkowników aplikacji online do czytania Pisma Świętego. Biorąc pod uwagę, że niektóre z aplikacji (np. Brewiarz) mogą mieć nieco inne zastosowanie niż stricte czytanie i rozważanie Biblii, możemy ostrożnie szacować, że odsetek osób, które korzystają z aplikacji online do czytania i rozważania Pisma Świętego przekracza 50% w grupie respondentów czytających Biblię przynajmniej kilka razy w miesiącu.

Partnerzy badania:

8. Na koniec jeszcze jedno pytanie Czy przed skorzystaniem z aplikacji do czytania i/lub rozważania Pisma Świętego sprawdzał(a) Pan(i), czy dana aplikacja pochodzi ze źródła katolickiego?

Podstawa: katolicy korzystający z aplikacji online, N=72

Osoby deklarujące wyznanie rzymsko-katolickie, które korzystają z aplikacji online, zapytaliśmy o to, na ile istotne jest dla nich pochodzenie aplikacji ze źródła określanego jako „katolickie”. Dla niemalże 60% jest to na tyle istotne, że osoby te sprawdzały źródło pochodzenia aplikacji. Dla prawie 30% nie było to na tyle istotne, aby wymagało sprawdzenia.

Partnerzy badania:

Wykonawca badania:

IMAS International sp. z o.o.

Numer badania: 3524

DZIĘKUJEMY

IMAS International Sp. z o.o.
Instytut Badania Rynku i Opinii Społecznej
Al. Armii Krajowej 61
50-541 Wrocław
Tel. (71) 77 10 800
E-mail: imas@imas.pl
www.imas.pl, www.imasonline.pl